

Atklāta piekļuve satelītresursiem

Publicēts: 22.05.2015.

[Jaunumi](#)

Šonedēļ rīkotajā seminārā visi interesenti varēja uzzināt, kādā veidā iespējams piekļūt bezmaksas satelītresursiem, kas pieejami jebkuram interesentam no Eiropas Savienības programmu COPERNICUS un GALIELO/EGNOSS ietvaros palaistiem satelītiem.

Konferenci atklāja Agrita Kiopa, Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra vietniece, norādot, ka konference ielānota ļoti veiksmīgā laikā, jo nesen ir noslēgti kontrakti par pirmo 4 Eiropas Kosmosa aģentūras (EKA un Latvijas kosmosa industrijas projektu īstenošanu, un š.g. oktobrī paredzēts nākamais EKA projektu uzsaukuma konkurss, kur projekta finansējumu varēs saņemt tās Latvijas organizācijas, kas spēs piedāvāt Latvijas un EKA dalībvalstīm nepieciešamus risinājumus kosmosa nozarē. A.Kiopa uzsvēra, ka šobrīd notiek aktīvs darbs pie viedās specializācijas stratēģijas īstenošanas un P&A instrumentu izstrādes un aicināja Latvijas kosmosa industrijas pārstāvjus ņemt aktīvu dalību diskusijās par to saturu.

Fredriks Nordlunds (Fredrick Nordlund), Starptautisko attiecību direktorāta vadītājs norādīja, ka Latvija tagad ir EKA dalībvalsts un 'ģimenes locekle', līdz ar to tai ir jāspēj piedalīties jaunu lēmumu pieņemšanā par to, kā EKA darbībai būtu jāattīstās nākotnē.

Seminārā ar prezentācijām piedalījās pārstāvji no EKA un Eiropas Komisijas, kas atklāja, kā piekļūt un izmantot Zemes novērošanas datus, kurus var izmantot tik dažādās nozarēs kā laika prognoze, zemes izmantošanas kontrole, jūru un okeānu tīrības monitorings, klimata pārmaiņu novērošana kā arī daudzās citās.

Semināra laikā Latvijas uzņēmumi MapON un Novero.lv prezentēja savus produktus, kuru darbībai izmanto gan šobrīd aktīvos ASV Globālās pozicionēšanas sistēmas (GPS) resursus, gan gatavi izmantot Galileo sistēmu, kad tā uzsāks savu darbību, kas plānota aptuveni pēc gada. Savukārt Igaunijas uzņēmuma Regio un starptautiskās organizācija Helcom pārstāvji demonstrēja, kā tie savu aktivitāšu veikšanai izmanto šobrīd gan vienīgo Copernicus programmas ietvaros palaisto „Sentinel” satelītu, gan citus satelītus, kas šobrīd vēl sniedz maksas pakalpojumus.

Semināra noslēgumā diskusijās tika secināts, ka reģionālā un nacionālā līmenī satelītresursu izmantošana Latvijā valsts pārvaldes iestāžu līmenī tiek praktizēta jau gandrīz dekādi gan lauksaimniecībā, gan aviācijā, gan jūras un mežu monitoringā, tomēr tas netiek atsevišķi norādīts un valsts pārvaldes iestāžu ietvaros izmaksas tiek dublētas, bet rezultāti ne vienmēr tiek pilnvērtīgi izmantoti. Ir skaidrs, ka nepieciešamība pēc šiem resursiem tikai palielināsies, līdz ar to būtu jāvērtē, kā veicināt resursu optimizāciju un kompetences palielināšanu. Visbiežāk satelītresursu pielietojums nepieciešams nevis regulāriem pārskatiem, bet gan krīzes un neparedzētu situāciju risināšanai, kad katra centa un sekundes izmantošana ir īpaši būtiska.

Paneļa dalībnieki arī secināja, ka Baltijas valstu sadarbība lielapjoma satelītdatu lejuplādē un pirmsapstrādē ir īpaši būtiska gan jaunu uzņēmēju, gan jaunu produktu attīstības atbalstam, kā arī sniedz iespējas ietaupīt valstu resursus, diferencējot izmaksas. Klātesošie tika aicināti apjaust, ka nav iespējams nošķirt, kur mūsu ikdienā sākas kosmos, jo tā resursi tiek izmantoti arvien plašāk. Visbeidzot, valstu valdības tika aicinātas atzīt, ka Baltijas valstīs pastāv kosmosa industrija, jēdzienu „kosmos” minot arī politikas plānošanas dokumentos, un praktiski veicinot šīs nozares attīstību, lai paplašinātu ieguvumu un ieguvēju loku, un nodotu arī sabiedrībai skaidru ziņu, ka, lai arī Baltijas valstis ir mazas, tajās mīt milzīgs potenciāls tieši šajā specifiskajā nozarē.

Semināru organizēja Latvijas Kosmosa tehnoloģiju un pakalpojumu klastera koordinators, nodibinājums “Ventspils Augsto tehnoloģiju parks”, sadarbībā ar starptautisku organizāciju ar 25 gadu pieredzi kosmosa resursu popularizēšanā - Eurisy.

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/atklata-piekluve-satelitresursiem>